

[Johan Asmussen.]

af dommerfuldmægtige — begrænses mest muligt. Helst havde vi her skrevet „afskaffes“, men det vil måske være at gøre kommissoriet for snævert.

Samtidig mener vi imidlertid, at der nu må tages skridt til en ændret ordning med hensyn til muligheden for behandling af retssager i tredje instans, således at justitsministerens beføjelser på dette område ophæves. Det er et spørgsmål, der ikke direkte falder ind under det almindelige problem om domstolenes uafhængighed af forvaltningen, men også det er af væsentlig betydning for befolkningens tillid til retsvæsenet i almindelighed.

Ifølge retsplejeloven kan en retssag — og det gælder både civile sager og straffesager, der skal begynde i underretten — kun påankes én gang, til landsretten. Yderligere prøvelse af sagen ved højesteret kræver tilfaldelse af justitsministeren. Den kan kun gives undtagelsesvis,

„når den skønnes at have almindelig interesse eller videregående betydelige følger for vedkommende.“

Selv om man undertiden kan undre sig over den justitsministerielle visdom, er resultatet i det store og hele vel rimeligt nok. Men det afgørende er, at systemet er forkert. Der er noget principielt forkert i, at den udøvende magt pludselig optræder som en slags melleminstans i domsmagten og derved afskærer en part fra at kunne få sin sag for højesteret med chance for at få ændret dommen. Det er særlig stødende i straffesager, hvor den ene part er anklagemyndigheden med justitsministeren selv som øverste overordnede. I virkeligheden kan her den ene part forhindre den anden i at få sagen afgjort ved rigets højeste domstol. Uanset om denne højst specielle beføjelse praktiseres nok så samvittighedsfuldt, er selve systemet i klar strid med princippet om adskillelse mellem den dømmende og udøvende myndighed. Måske bør enhver have fri adgang til at føre sin sag igennem i alle 3 instanser. Det har bl. a. vicepræsident Topsoe-Jensen, sø- og handelsretten, slået til lyd for med tilslutning fra dommer Harald Petersen i det tidligere omtalte foredrag i dommerforeningen. Også på dette punkt mener vi at den foreslåede

kommission skal udarbejde forslag. Da det trods alt drejer sig om begrænsede områder, skulle det ikke være urimeligt at stille efter, at en snarest nedsat kommission fremkommer med lovudkast i løbet af et års tid.

Og nu er det et ikke uvigtigt spørgsmål: hvad vil den høje regering selv sige til disse forslag og til udsigten til at blive fritaget for disse byrder, besættelsen af dommerembeder og afgørelsen af tredje instans ansøgninger?

Jeg håber også for regeringens egen skyld — af hensyn til dens egen demokratiske prestige — at regeringen vil stille sig positivt. Jeg håber, at den høje regering selv vil finde det rigtigt at afstå fra at forsøge på at holde fast ved disse forældede beføjelser fra enevældens tid, i erkendelse af, at det, der tilsigtes, er tiltrængte og gennemførlige afhjælpninger af brist i vort samfunds demokratiske teknik, i erkendelse af, at der hverken i lovforslagets fremsættelse eller dets eventuelle vedtagelse ligger nogen som helst beskyldning for misbrug af de pågældende beføjelser, og i erkendelse af, at der for et folkestyret lands parlamentariske regering gælder det samme som for Cæsars hustru, der som bekendt end ikke måtte kunne mistænkes.

Formanden: Eksemplarer af det nu fremsatte forslag til folketingsbeslutning er omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 35) findes i tidenden sp. 1455).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 104 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.